

Temeljem članka 16. i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj: 32/02, 102/09 i 72/17), te članka 14. stavak (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09 i 25/18), generalni ravnatelj Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O POSTUPANJU SA GOVORNIM, VIDEO-ZAPISIMA I ZAPISIMA PODATAKA U JEDINICAMA ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOM PROMETU (ATS JEDINICAMA)

DIO PRVI – UVODNE NAPOMENE

Članak 1.

(Predmet i cilj)

Predmet ovoga pravilnika je definiranje zahtjeva i postupaka označavanja, pohranjivanja, izuzimanja, vraćanja operativnih zapisa koje čine zrak-zemlja i zemlja-zemlja operativne govorne komunikacije, radarski podaci i zapisi operativnog video-nadzora u ATS jedinicama na medijima koji u bilo kojem obliku mogu biti pogodni za skladištenje i pohranu.

Članak 2.

(Pojmovi i kratice)

Za potrebe ovoga pravilnika koriste se pojmovi i kratice utvrđeni u Pravilniku o uslugama u zračnom prometu i u Naredbi o pravilima letenja zrakoplova.

DIO DRUGI – RUKOVANJE SA OPERATIVNIM ZAPISIMA

Članak 3.

(Postupanje sa medijima)

- (1) ATS jedinice svoje operativne postupke sa medijima na kojima se nalaze zapisi usaglašavaju sa preporukama i uputama proizvođača.
- (2) U operativnom radu sa zapisima dopušten je rad samo sa ispravnim i pravilno označenim medijima na kojima se snimaju operativni zapisi.

Članak 4.

(Označavanje operativnih zapisa)

- (1) Označavanje uređaja za snimanje i operativnih zapisa u jedinicama kontrole zračnog prometa je obavezno. Označavanje se vrši na vidnom mjestu kućišta uređaja i medija.
- (2) Za označavanje se mogu koristiti naljepnice, razne vrste evidencijskih pločica, a za medije malih dimenzija privjesci sa evidencijskom pločicom.
- (3) Na kućištu uređaja za snimanje operativnih zapisa jasno se upisuju sljedeći podaci:
  - a) oznaka ATS jedinice,
  - b) točan naziv i oznaka sustava za snimanje operativnih zapisa.
- (4) Na kućištu medija jasno se upisuju sljedeći podaci:
  - a) oznaka ATS jedinice,
  - b) točan naziv i oznaka sustava za snimanje operativnih zapisa,
  - c) serijski broj medija.
- (5) Izgled i sadržaj naljepnice, odnosno evidencijske pločice nalazi se u Prilogu A ovoga pravilnika.
- (6) Ispisivanje se vrši štampanjem, graviranjem ili nekim drugim pogodnim načinom, ukoliko operativni uvjeti to omogućavaju, ili ručno olovkom koja osigurava da se ispisani sadržaj neće lako izbrisati ili razliti po podlozi naljepnice ili evidencijske pločice.

DIO TREĆI – POSTUPCI PRI POHRANI OPERATIVNIH ZAPISA

Članak 5.

(Pohranjivanje operativnih zapisa)

- (1) Najkraći vremenski rok za pohranjivanje svih vrsta operativnih zapisa je najmanje 30 dana.
- (2) Vremenski rok za pohranjivanje izuzetih zapisa za potrebe istraga zrakoplovnih nesreća ili incidenata ovisi o duljini trajanja istrage. Takvi zapisi se pohranjuju sve dokle bude bilo sigurno da više nisu potrebni.

Članak 6.

(Vođenje evidencije o operativnim zapisima)

- (1) Evidencija o operativnim zapisima se vodi odvojeno za sljedeće vrste operativnih zapisa:
  - a) operativne govorne komunikacije zrak-zemlja i zemlja-zemlja,
  - b) radarski podaci,
  - c) operativni video-zapisi,
  - d) zapisi nastali ambijentalnim snimanjem, kada se to zahtijeva.
- (2) Svaki sustav/uređaj koji vrši operativni zapis ima posebnu Evidencijsku listu, koja se pohranjuje zajedno sa operativnim zapisima, a u koju se upisuju sljedeći podaci o sustavu/uređaju:
  - a) puni naziv sustava/uređaja za snimanje,
  - b) redni broj stranice,
  - c) vrsta medija,
  - d) broj zapisa,
  - e) datum i vrijeme početka snimanja (UTC),
  - f) datum i vrijeme završetka snimanja (UTC),
  - g) ime i prezime ovlaštene osobe koja je izvršila promjenu u Evidencijskoj listi,
  - h) potpis ovlaštene osobe koja je izvršila promjenu u Evidencijskoj listi,
  - i) napomene (izuzimanje i povrat zapisa, brisanje, oštećenje, uređaj koji vrši snimanje (radni/rezervni), zamjena i slično).
- (3) Kontrola i evidencija operativnih zapisa obavlja se tijekom svakog preuzimanja radnih snjema zaposlenih na poslovima pohranjivanja i kontrole operativnih zapisa.
- (4) Izgled i sadržaj Evidencijske liste nalazi se u Prilogu B ovoga pravilnika.
- (5) Za sustave/uređaje koji vrše snimanje operativnih zapisa vodi se i Obrazac o promjeni medija gdje se upisuju sljedeći podaci:
  - a) puni naziv uređaja za snimanje,
  - b) redni broj stranice,
  - c) serijski broj medija,
  - d) serijski broj sustava/uređaja na kome se vrši promjena medija zapisa, kada je to primjenljivo,
  - e) datum i vrijeme stavljanja medija,
  - f) datum i vrijeme okretanja (opcija za DVD medije),
  - g) datum i vrijeme vađenja medija, kada je to primjenljivo,
  - h) ime i prezime ovlaštene osobe koja je izvršila promjenu medija, kada je to primjenljivo,
  - i) potpis ovlaštene osobe koja je izvršila promjenu medija, kada je to primjenljivo.
- (6) Izgled i sadržaj Obrasca o promjeni medija nalazi se u Prilogu C ovoga pravilnika.

DIO ČETVRTI – IZUZIMANJE OPERATIVNIH ZAPISA

Članak 7.

(Uvjeti za izuzimanje operativnih zapisa)

- (1) Izuzimanje operativnih zapisa predviđeno je samo u slučajevima:

- a) izvanrednog događaja,
- b) zrakoplovne nezgode ili nesreće,
- c) internih potreba ATS jedinice koje mogu biti:
  - 1) provjera rada zaposlenih,
  - 2) potrebe obuke,
  - 3) potrebe održavanja sustava/uređaja,
  - 4) potrebe internih istraga prijavljenih događaja.
- (2) Izuzimanje operativnih zapisa je moguće samo uz pravilno popunjen Obrazac o izuzimanju operativnog zapisa, a koji je potpisan od strane rukovoditelja ATS jedinice ili druge za to ovlaštene osobe.
- (3) Obrazac o izuzimanju operativnog zapisa se popunjava u dva primjerka od kojih original ostaje i pohranjuje se kao prilog Evidencijskoj listi operativnog zapisa, a drugi primjerak zadržava ovlašteno lice koje je zatražilo izuzimanje operativnog zapisa i koje također potpisuje Obrazac.
- (4) Izuzimanje i vraćanje operativnog zapisa vrši ovlašteno lice u jedinici kontrole zračnog prometa i obavezno upisuje u Evidencijsku listu operativnog zapisa.

Članak 8.

(Obrazac za izuzimanje operativnih zapisa)

- (1) Obrazac za izuzimanje operativnih zapisa sadrži sljedeće elemente:
  - a) X – redni broj obrasca, koji započinje sa brojem 1 za svaku kalendarsku godinu,
  - b) gg – kalendarska godina izdavanja,
  - c) A – razlog izuzimanja operativnog zapisa,
  - d) B – opći podaci o izuzimanju zapisa,
    - 1) jedinica kontrole zračnog prometa i operativno radno mjesto,
    - 2) vrste zapisa koji se izuzimaju,
    - 3) vrsta medija na kojem je snimljen operativni zapis,
    - 4) datum i vrijeme događaja (početak/kraj),
    - 5) datum podnošenja zahtjeva,
    - 6) naziv podnosioca zahtjeva,
    - 7) potpis podnosioca zahtjeva.
  - e) C – podaci o zapisu i mediju:
    - 1) naziv sustava/uređaja na kojem je vršeno snimanje operativnog zapisa,
    - 2) serijski broj sustava/uređaja,
    - 3) naziv operativnog radnog mjesta,
    - 4) količina izuzetih medija,
    - 5) serijski brojevi izuzetih medija,

- 6) datum odobrenja,
- 7) datum izuzimanja,
- 8) ime i prezime nadležne osobe,
- 9) potpis nadležne osobe.
- F) D – Podaci o vraćanju zapisa:
  - 1) datum vraćanja zapisa,
  - 2) količina vraćenih medija,
  - 3) serijski brojevi vraćenih medija,
  - 4) podaci o stanju vraćenih medija,
  - 5) ime i prezime lica koje je vratilo operativne zapise,
  - 6) potpis lica koje je vratilo operativne zapise,
  - 7) ime i prezime lica koje je zaprimilo i pregledalo vraćene operativne zapise,
  - 8) potpis lica koje je zaprimilo i pregledalo vraćene operativne zapise.

- (2) Dijelove A i B popunjava lice koje izuzima operativni zapis, dok C i D pregledava ovlašteno lice u jedinici kontrole zračnog prometa.
- (3) Izled i sadržaj Obrasca o izuzimanju operativnog zapisa nalazi se u Prilogu D ovog pravilnika.
- (4) U slučaju da se izuzeti operativni zapis iznosi izvan službenih prostorija ATS jedinice, izrađuje se kopija zapisa, dok originalni zapis ostaje u ATS jedinici.
- (5) Na kopije zapisa iz stavka (4) ovoga članka primjenjuju se sve odredbe ovoga pravilnika koje se odnose na originalne operativne zapise, kada je to primjenljivo.

DIO PETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

(Prestanak važenja)

Ovim pravilnikom stavlja se van snage Naputak o postupanju s govornim, video-zapisima i zapisima podataka u jedinicama kontrole letenja ("Službeni glasnik BiH", broj 14/05 i 107/10).

Članak 10.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-758-1/21
23. prosinca 2021. godine
Banja Luka

Generalni ravnatelj
Čedomir Šušnjar, v. r.

PRILOG A

ATS JEDINICA	
NAZIV I OZNAKA SUSTAVA ZA SNIMANJE	
SERIJSKI BROJ MEDIJA	

PRILOG B

MJESTO ZA LOGO	EVIDENCIJSKA LISTA SUSTAVA/UREĐAJA ZA SNIMANJE OPERATIVNIH ZAPISA			STRANICA
	(naziv sustava/uređaja)			1
VRSTA MEDIJA		BROJ ZAPISA		
DATUM POČETKA SNIMANJA (DD.MM.GG)		DATUM ZAVRŠETKA SNIMANJA (DD.MM.GG)		
VRIJEME POČETKA SNIMANJA (SS:MM) - UTC		VRIJEME ZAVRŠETKA SNIMANJA (SS:MM) - UTC		
NAPOMENE				
	RAZLOG PROMJENE	DATUM	IME I PREZIME	POTPIS
IZUZIMANJE				
POVRAT				
UREĐAJ KOJI VRŠI SNIMANJE RADNI/REZERVNI				
BRISANJE				
KOPIRANJE				
OŠTEĆENJE				
ZAMJENA				

PRILOG D

MJESTO ZA LOGO		OBRAZAC ZA IZUZIMANJE OPERATIVNIH ZAPISA X/gg		
A	RAZLOG IZUZIMANJA ZAPISA			
B	ATS jedinica		Vrsta medija	
	Vrsta zapisa		Datum podnošenja zahtjeva	
	Datum događaja (DD.MM.GG) početak		Datum događaja (DD.MM.GG) kraj	
	Vrijeme događaja (SS:MM - UTC) početak		Vrijeme događaja (SS:MM - UTC) kraj	
	Podnositelj zahtjeva		Potpis	
PODACI O MEDIJU				
C	Naziv sustava/uređaja snimanja		Serijski broj sustava/uređaja	
	Naziv operativnog radnog mjesta snimanja		Naziv operativnog radnog mjesta snimanja	
	Količina izuzetih medija		Serijski brojevi izuzetih medija	
	Datum odobrenja (DD.MM.GG)		Datum izuzimanja (DD.MM.GG)	
	Zahtjev odobrio		Potpis	
PODACI O POVRATU ZAPISA				
D	Datum povrata zapisa (DD.MM.GG)		Količina vraćenih medija	
	Podaci o stanju vraćenih medija		Serijski brojevi vraćenih medija	
	Zapise vratio		Potpis	
	Zapise zaprimio i pregledao		Potpis	